

รำลึกสมเด็จพระย่า-พระพี่นาง

20 ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หุ่นขี้ผึ้งไทย

ความทรงจำอันงดงามฯ

กุณยาใจดีใบหน้าเข้มอ้ม มองหลานชายวัยชนที่ กำลังออกฮอนแม่อุบนม้านั่ง คิงคูลให้ผู้ชมเพ่ง มอกระยะใกล้ เพื่อพิสูจน์ว่าทั้งสามคน คือ 3 ชีวิต หรือเป็นหุ่นขี้ผึ้งที่ราวกับมีลมหายใจ

คุณยาย หลานชายและคุณแม่ ทำหน้าที่ต้อนรับผู้ชมเข้าสู่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หุ่นขี้ผึ้งไทยมานานนับทศวรรษแล้ว และในโอกาสครบรอบ 20 ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หุ่นขี้ผึ้งไทยในปี 2552 นี้ทางพิพิธภัณฑสถานจัดห้องแสดงผลงานชุดล่าสุด

คือพระรูปหุ่น ชุด “ความทรงจำอันงดงาม สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์” ที่ทรงความงดงามและเหมือนจริงราวกับทั้งสองพระองค์ท่านยังมีได้สดจากไป

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หุ่นขี้ผึ้งไทย อาคาร 2 ชั้น ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 12 ไร่ ริมนถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี จ.นครปฐม จัดแสดงผลงานประติมากรรมของไทยอันทรงคุณค่า หุ่นขี้ผึ้งและหุ่นไฟเบอร์กลาสทั้งหมดล้วนเกิด

จากแรงบันดาลใจของกลุ่มศิลปินไทยผู้สร้าง

งาน “ประติมากรรมแห่งชีวิต” นี้ นำทีมโดยอาจารย์ดวงแก้ว พิทยากรศิลป์ ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ปี 2538

ผู้ที่เคยไปเยือนประติ

มากรรมหุ่นขี้ผึ้งมาดาม ทูสโซ ให้ทรงคนว่าฝีมือหุ่นขี้ผึ้งของไทยทำได้เหมือนจริงมากกว่าฝรั่ง

ชั้นล่างจัดแสดงหุ่นต่างๆ เช่น หุ่นพระบรมรูปอดีตพระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรี รัชกาลที่ 1-8 หุ่นพระอริยสงฆ์ 15 รูป มีทั้งที่ยังมีชีวิตและที่มรณภาพไปแล้ว การคัดเลือกเน้นคุณงามความดีต่อสังคม ไม่เน้นเรื่องอภินิหาร

เช่น สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) หลวงปู่เทสก์ เทษะพรหม หลวงปู่ศุข หลวงพ่อเกษม เขมโก หลวงปู่โตะ หลวงพ่อสด หลวงปู่ชา

สำหรับพระรูปหุ่นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ นี้ จัดแสดงไว้ที่ชั้นล่างด้านซ้ายสุดของอาคาร

เป็นพระรูปหุ่นสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ในฐานะพระธิดา ทรงอยู่เคียงข้าง ทรงงานถวาย ทรงดูแล

พรานบุรพ์

ครูเอื้อ สุนทรสนาน

ครูไพฑูรย์ บุตรจันทร์

โรงปั้นด้านหลังพิพิธภัณฑ

สมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างใกล้ชิดช่วงพระชนมายุยังไม่มาก โดยสมเด็จพระบรมราชชนนี อยู่ในชุดฉลองพระองค์เต็มยศผู้สำเร็จราชการ

ประชาชนที่เข้าชมพิพิธภัณฑต่างยุคหนึ่งชื่นชมพระรูปหุ่นทั้งสองพระองค์ด้วยความอัศจรรย์ พร้อมอ่านเรื่องราวเพื่อรำลึกถึงพระราชกรณียกิจของทั้งสองพระองค์

เมื่อขึ้นชั้นที่สอง จะพบหุ่นบุคคลสำคัญที่สร้างผลงานเพลงในระดับปรมาจารย์ สร้างผลงานเพลงอมตะที่นิยมในอดีตถึงปัจจุบัน คือหุ่นปั้น 3 ครูเพลง ได้แก่ ครูจางจันทน์ จันทร์คณา หรือบรมครูพรานบุรพ์ ในทำนองพื้นกำลังแต่งเพลงมือซ้ายถือไวโอลิน ครูเอื้อ สุนทรสนาน ในภาพหุ่นคาคอเพลงสุนทราภรณ์ ขณะยืนถือไวโอลินบนเวทีการแสดง และครูไพฑูรย์ บุตรจันทร์ นักแต่งเพลงลูกทุ่งบรมครู ยืนเล่นพิณเพลง

พระอริยสงฆ์

นอกจากนี้ยังมีหุ่นปั้นบุคคลสำคัญของโลก เช่น มหาตมะ คานธี เซอร์วินสตัน เชอร์ชิล อับราฮัม ลินคอล์น

ถัดจากนั้นเป็นเรื่องราวประวัติศาสตร์ไทย เริ่มด้วยหุ่นปั้นการเล่นเด็กไทย ขุดรีข้าวสาร ขุดเมงมูม ขุดจ้ำจี้ ขุดขี้ช้างชนกัน หัวล้านชนกัน

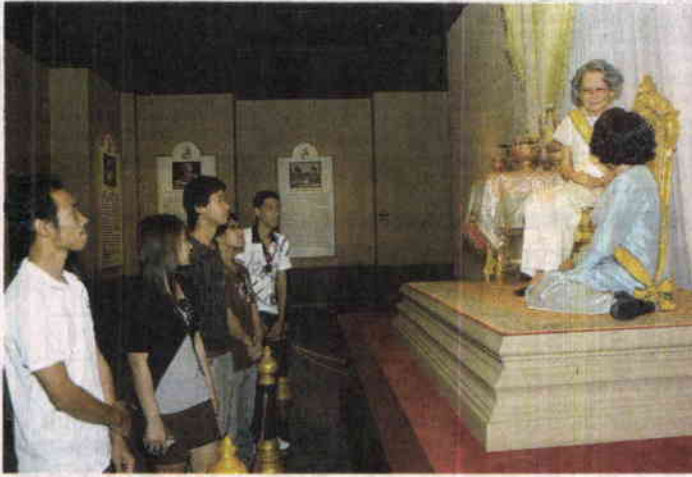
อีกชุดที่โดดเด่นไม่แพ้กัน คือชุดประวัติศาสตร์ไทย จัดแสดงพระบรมรูปสมเด็จพระปิยมหาราชกับการเลิกทาส จากนั้นเป็นหุ่นชุดวรรณคดีไทย เรื่องพระอภัยมณี ผลงานสุนทรภู่ มหาวิทไทย-กวีเอกโลก

นายวิญญู เอมประณีตร ผู้จัดการทั่วไป พิพิธภัณฑหุ่นขี้ผึ้งไทย เผยว่า พิพิธภัณฑหุ่นขี้ผึ้งไทยแห่งนี้เกิดจากแรงคลใจของผู้สร้างสรรคกลุ่มหนึ่ง เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ และอนุรักษ์ไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย เริ่มจากผลงานของ อาจารย์ดวงแก้ว พิทยากรศิลป์ ในด้านงานปั้นหุ่นขี้ผึ้งตามแบบมาดาม ทูสโซ

“เริ่มแรกในการปั้นหุ่นจะใช้ขี้ผึ้งเป็นแม่แบบ 10 ปีผ่านไปได้พัฒนาการปั้นในรูปแบบใหม่ จากการนำขี้ผึ้งเปลี่ยนมาใช้วัสดุไฟเบอร์กลาส เนื่องจากประเทศไทยมีปัญหาเรื่องอากาศร้อนทำให้หุ่นละลาย และฝุ่นละอองที่มากตามร่างกาย ทำให้ทำความสะอาดยาก ผิวของขี้ผึ้งจะเปลี่ยนไป ขณะที่หุ่นไฟเบอร์กลาสทำความสะอาดได้โดยไม่ทำลายรูปทรง หุ่นขี้ผึ้งไฟเบอร์กลาสที่ปั้นสำเร็จเป็นรูปแรกคือ หุ่นหลวงปู่โตะ

การปั้นหุ่นใช้กองศิลปกรรมดูแลรวมทั้งหมด 50 คน แบ่งเป็น 2 กอง คือกองแผนกวิจัยข้อมูล ความเหมือนจริง ขึ้นรูปดิน งานพิมพ์ เสื้อผ้า ซึ่งอยู่ด้านหลังอาคารพิพิธภัณฑ และส่วนกองงานบริการ

หากถามถึงงบประมาณต่อหุ่น 1 รูป ไม่สามารถตีราคาได้ ไม่ว่าจะเป็นค่าความคิด ค่าฝีมือ เป็นงานประติมากรรมในตัว สามารถถือเล่าเรื่องราวโดยไม่ต้องมีคำอธิบาย หุ่นทุกตัวที่ปั้นขึ้นมาจะเน้นความ

ราวกับได้เข้าเฝ้าใกล้ชิด

เหมือนจริง ตั้งแต่เส้นผมไปจนถึงเส้นลายนิ้วมือนี้ทำ เส้นเลือดนูนหรือดำหนึ่ตามร่างกาย

ที่ภูมิใจมากที่สุดที่พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทยป็นมา และเพื่อร่วมเทิดพระเกียรติที่ พระองค์ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย จึงได้สร้างผลงานชุดพระรูปหุ่น "ความทรงจำ อันงดงาม สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์" ซึ่งขณะนี้ปั้นเสร็จสมบูรณ์ และ ตั้งแสดงอยู่ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย ซึ่งจะมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 เมษายน 2552 เวลา 15.00 น. โดยอาราธนา สมเด็จพระพุฒาจารย์ ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่ สมเด็จพระสังฆราช เป็นองค์ประธานฝ่ายสงฆ์ และ พล.อ.พิชิต กุลละวณิชย์ องคมนตรี เป็นประธานฝ่าย ฆราวาส ทำพิธีเปิดนิทรรศการชุดนี้"

นายวิชณุกล่าวถึงผลงานชุดนี้ว่า คณะช่างปั้นใช้ เวลาปั้นถึง 4 ปี เอาใจใส่รายละเอียดตั้งแต่เส้นพระเกศา ที่ทำจากเส้นใยสังเคราะห์ซึ่งมีสีให้เลือกมากมาย เมื่อได้ สีที่เลือกแล้ว ต้องทำการปลูกผมโดยใช้สว่านเจาะทำ ขนาดของเส้นใยสังเคราะห์ จำนวน 2 แสนรู เพื่อนำ

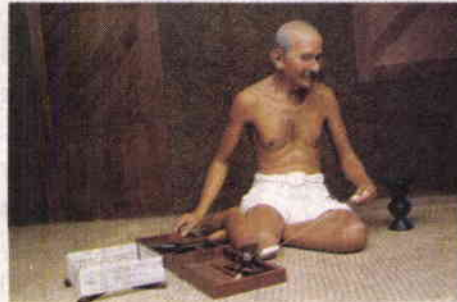
การเล่นเด็กไทย

วิชณุ เอมประณีตร

อับราฮัม ลินคอล์น

มหาตมะ คานธี

พระอภัยมณี

เส้นใยเสียบปลูก ใช้เวลานานถึง 6 เดือน ต้องดูองศา และทิศทางการขึ้นของเส้นผมด้วย

ในรายละเอียดอื่น เช่น พระพักตร์ พระมัสสา พระฉวี พระเนตร พระนาสิก ต้องเหมือนจริงทุกอย่าง ส่วนชุดฉลองพระองค์เป็นผ้าไหมชุดไทยสี เหลืองทอง อยู่ในชุดสำเร็จราชการแทนพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เต็มยศ ในท่าประทับอยู่บนพระเก้าอี้ โดยมีสมเด็จพระ เจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวง นราธิวาสราชนครินทร์ ในชุดฉลองพระองค์ผ้าไหมสี ฟ้า ประดับเครื่องราชเต็มยศเช่นกัน ประทับอยู่ที่พื้น ด้านล่างในช่วงที่ตามเสด็จคอยดูแลสมเด็จพระบรม ราชชนนีอย่างใกล้ชิด

เหตุที่เลือกพระอริยาบถนี้เพราะเราจะเห็นได้ว่า สมเด็จพระพี่นางทรงถวายเป็นการดูแลสมเด็จพระอัยยิกาใกล้ชิด เนื่องจากสมเด็จพระอัยยิกาต้องทรงปฏิบัติพระราชภารกิจ แทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีพระราช ภารกิจมาก สมเด็จพระอัยยิกาไปไหนจะมีสมเด็จพระพี่ นางตามเสด็จไปทรงงานด้วย จะทรงดูแลทั้งเรื่อง ภารกิจส่วนตัว หรือช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจ ทั้งหลายทั้งปวง ทั้งทุกข์และสุขของราษฎร ทั้งสอง พระองค์จะทรงมีความรักความผูกพันของแม่ลูกที่คอย ดูแลกันปรึกษากันได้ทุกเรื่อง พสกนิกรที่ได้เห็นจะ เกิดความประทับใจ รู้สึกได้ถึงความรักความผูกพัน ของสมเด็จพระอัยยิกาและพระพี่นาง

นายบุญส่ง อาจ วัฒน อายุ 34 ปี ชาว นครสวรรค์ ช่างปั้นหุ่นที่ ทำงานนั้นมากกว่า 20 ปี ลูกศิษย์อาจารย์ดวงแก้ว พินัยกรศิลป์ หนึ่งในทีม ช่างปั้นหุ่นพระรูปสมเด็จพระ อัยยิกาและสมเด็จพระพี่นาง เล่าว่า งานทุกชิ้นและ รายละเอียดทุกขั้นตอน จะต้องผ่านอาจารย์ดวง แก้วทุกอย่าง ก่อนปั้นหุ่น ทั้งสองพระรูปทางกอง ศิลป์ได้ทำพิธีไหว้ครุตาม แบบของช่างปั้น จุดธูป เพื่อให้งานสำเร็จไปได้ ด้วยดี ขณะนี้ปั้นมีความ รู้สึกภาคภูมิใจที่มีโอกาส ได้เป็นส่วนหนึ่งในการ สร้างสรรค์ผลงานที่เป็น

ประโยชน์แก่ส่วนรวม “ผมอยากให้ผลงานออกมาดี
ที่สุด เพราะมีความตั้งใจสูงและทำด้วยความตั้งใจ
จริง”

นางประทีป บุญสำเร็จ อายุ 45 ปี ครูโรงเรียน
สาธิตา จ.นครนายก เผยว่า เมื่อได้ดูพระรูปหุ่นสมเด็จ
ย่าและพระที่นั่งวรุโสถ์เหมือนทั้งสองพระองค์มีชีวิตอยู่
จริง สวยงามมาก หาดูที่ไหนไม่ได้อีกแล้ว ทำให้เด็ก
ที่ไปโรงเรียน ปีนมา พัดนี้... ลือถึงแม่ลูกซัดแล
หวนนึกย้อนถึง... ลึกๆ... และยังมีพระที่นั่งทรง
พระสมเด็จฯ ทรง... ได้เห็น... นอกจาก
ยังทำให้เด็กที่พระนาง... ยืนอยู่ตรง... ที่ท่านทรงทำ
ไว้...

ด.อ.พิภพพรหม สันติ อุดมทรัพย์ นักกีฬานักพัฒน.2
โรงเรียนเทววิทยานามะ จ.นครศรีธรรมราช ซึ่งเดินทางไปงานที่ชาว
อเมริกันมารอรับที่ท่าอากาศยานนานาชาติเมืององคาพ

ชุดพระมหากษัตริย์ราชวงศ์จักรี

คนกับทุน

งานปั้นหน้าพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำภูเก็ต

สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ ทรงเสด็จเยือนต่างประเทศในนามไทย

นั่นคือรู้ถึงแบบที่แยกแยะออกมาหรือบอกสิ่ง ภาพมีจิต
วิญญาณคือสิ่งที่ออกมาแบบ รวมทั้งบรรยากาศภายใน
นิพพานแบบ ที่เห็นเป็น "อสังขาร" ที่แสดงพระคุณ
จริง ๆ แล้ว ภาพจิตของพระ ตัก เขาก็มี สมองบ้านที่
มีพระคุณที่ชัดเจนและมีความหมายมากในทางสร้างสรรค์
ของใจ

พหุคูณได้อันดับที่ 1 ใน "กิจกรรม" สำหรับ
นักเรียนอายุ 12-13 ปี และอันดับที่ 2 ใน "ประเภท"
ประเทศที่มีอายุ 10-13 ปี นักเรียนที่มีอายุ 200 ปี หาก
เข้าแข่งขันและจบลง 20 อันดับแรก

ทางใต้ของแม่น้ำโขงมีชุมชนยี่สิบมากก่อกำเนิดคือ เป็น
ชุมชนเกษตรกรรมแต่มีงานเลี้ยงด้วยเครื่องดนตรี
แต่ต้นแม่น้ำโขงที่ล่องลงมาก็มีงานเลี้ยงที่สนุกสนานไป
โดยหลังขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย โดยนำขลุ่ยมาทำโดยที่ขลุ่ย
ซึ่งเสียงขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย
ขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย
ขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย
ขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย
ขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ยขลุ่ย

ยูวนิค สังกวาลย์พานิช